Pytania i odpowiedzi dla naboru FELD.13.01-IP.02-001/26- część III

1. **Czy przedsiębiorstwo posiadające siedzibę poza województwem łódzkim może uczestniczyć jako partner technologiczny projektu, którego lider spełnia wymogi regionalne?**

   W typie 1 projektu nie ma ograniczeń co do siedziby Wnioskodawcy ani partnerów w projekcie. Natomiast należy spełnić kryterium dostępu formalne pn. „Miejsce realizacji projektu, które określa, że miejsce realizacji projektu musi znajdować się w granicach administracyjnych województwa łódzkiego.

   Zgodnie z kryterium specyficznym dostępu pn. „Miejsce działalności" dla 2 typu projektu, wnioskodawca musi posiadać siedzibę lub oddział, a w przypadku osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą - stałe albo dodatkowe stałe miejsce wykonywania działalności na terenie województwa łódzkiego. W przypadku projektu konsorcjalnego warunek musi spełniać również każdy pozostały członek konsorcjum będący przedsiębiorcą.

   Natomiast, w 2 typie projektu, organizacja badawcza może realizować część swoich prac poza województwem łódzkim. To oznacza, że organizacja badawcza pełniąca w ramach realizowanego projektu rolę konsorcjanta i posiadająca siedzibę poza województwem łódzkim może realizować zakres badań w swojej siedzibie. Istotne jest natomiast, aby efekty i rezultaty projektu były wdrażane lub przynosiły korzyść na terenie województwa łódzkiego, zgodnie z wskazanym we wniosku miejscem realizacji projektu.

2. **Czy inwestycja może być realizowana w istniejącym zakładzie partnera na podstawie umowy zapewniającej prawo do korzystania z infrastruktury?**

   Inwestycja może być realizowana w istniejącym zakładzie partnera na podstawie umowy zapewniającej prawo do korzystania z infrastruktury, z zastrzeżeniem, że projekt jest realizowany w granicach administracyjnych województwa łódzkiego. Wyjątkiem jest opisana powyżej sytuacja dot. organizacji badawczej (typ 2).

3. **Czy możliwe jest złożenie dwóch niezależnych wniosków dotyczących odrębnych technologii — światłowodowej i wodorowej — z udziałem różnych partnerów technologicznych?**

   Regulamin naboru nie zawiera ograniczeń co do liczby składanych wniosków. Należy zwrócić uwagę, że projekt może dotyczyć wyłącznie jednego typu projektu. Nie ma możliwości realizacji dwóch typów projektu w ramach jednego wniosku o dofinansowanie.

4. **Czy w ramach typu 1 dopuszczalne jest uruchomienie stanowisk integracji, montażu i testów gotowych technologii, prowadzące do powstania nowych zdolności przemysłowych?**

Przedmiotem naboru jest wybór do dofinansowania projektów w sposób konkurencyjny, które w największym stopniu przyczynią się do osiągnięcia celu określonego dla Działania FELD.13.01 Zdolności przemysłowe dla obronności i technologii podwójnego zastosowania. Celem szczegółowym Działania FELD.13.01 jest zwiększanie zdolności przemysłowych w celu wspierania zdolności obronnych, przy priorytetowym traktowaniu zdolności w zakresie technologii podwójnego zastosowania.

5. **Zgodnie z Instrukcją wypełniania wniosku (zał. 2a, s. 82) każdy z partnerów przedkłada własne analizy, a analizy wszystkich partnerów załącza się w WOD2021 w postaci jednego pliku. Jednocześnie pliki Excel muszą zawierać jawne i działające formuły.**
   W związku z tym prosimy o wyjaśnienie:
   1) **W jakiej formie należy złożyć analizy trzech członków konsorcjum, aby spełnić wymóg jednego pliku?**
   2) **W przypadku realizacji projektu w formule konsorcjum każdy z konsorcjantów jest zobowiązany załączyć do wniosku swoją analizę (w wariancie I i II) w wersji zawierających jawne (nie ukryte) i działające formuły.**

   Ponieważ aplikacja WOD2021 dopuszcza załączenie do wniosku w ramach danego załącznika tylko jednego pliku wszystkie pliki z analizami proszę spakować do archiwum np. zip i taki skompresowany plik załączyć jako załącznik nr 4. Identycznie proszę postąpić z plikami zawierającymi opisy założeń do wypełnionych analiz (załącznik nr 5).

6. **Jaki zakres powinna obejmować analiza lidera: cały projekt czy wyłącznie część projektu realizowaną przez lidera (jego koszty, źródła finansowania i efekty wdrożenia)?**

   Każdy z członków konsorcjum (zarówno lider, jak i konsorcjanci) wypełnia własną analizę ekonomiczno-finansową (w wariancie I z projektem) w zakresie realizowanych przez siebie zadań. Każdy konsorcjant uzupełnia szablon analizy swoimi danymi historycznymi, prognozami dla własnej działalności oraz nakładami i przychodami przypisanymi do swojej części projektu.

7. **W jaki sposób analizę powinny przygotować partnerzy będący organizacjami badawczymi? Zgodnie z kryterium „Realizacja projektu w konsorcjum" organizacja badawcza realizuje prace B+R i nie odpowiada za gospodarcze wdrożenie wyników, w związku z czym nie będzie generować przychodów z projektu. Czy w takim przypadku analiza organizacji badawczej może ograniczać się do kosztów realizowanych przez nią zadań i źródeł finansowania wkładu własnego, bez prognozy przychodów? Czy dopuszczalne jest odpowiednie uproszczenie szablonu (np. pozostawienie części arkuszy bez wypełnienia z wyjaśnieniem w zał. 5)?**

W przypadku konsorcjanta będącego organizacją badawczą, która nie odpowiada za gospodarcze wdrożenie wyników, wypełnienie analizy (w wariancie I) należy ograniczyć do kosztów realizowanych przez nią zadań i źródeł finansowania wkładu własnego, bez prognozy przychodów z tytułu realizacji projektu. Informację tą proszę zawrzeć w załączniku nr 5.

8. **Jak należy ująć wariant II (bez dofinansowania) w przypadku organizacji badawczej, która bez wsparcia nie realizowałaby swojej części prac? Czy wystarczające jest wykazanie w wariancie II braku realizacji zadań, z odpowiednim uzasadnieniem w opisie założeń?**

   Wariant II analizy ma na celu ocenę kondycji oraz sytuację finansową wszystkich konsorcjantów bez realizacji projektu objętego wnioskiem o dofinansowanie.

9. **Czy o wsparcie może wystąpić podmiot, który na dzień dzisiejszy nie dostarcza (brak historii takich dostaw) produktów / usług dla wojska, branży obronności? Czy nie blokuje to możliwości wystąpienia o wsparcie i uzyskania dotacji?**

   Taka sytuacja nie dyskwalifikuje Wnioskodawcy, wobec aplikowania w ramach tego naboru. W projekcie ważne jest spełnienie wszystkich kryteriów dostępu a one nie definiują takiego obowiązku. Ważnymi elementami naboru są w zależności od typu realizowanego projektu:

   Znaczenie dla obronności lub dual-use–wykazany i wyraźny związek z obronnością lub technologią podwójnego zastosowania.

   Potencjał wdrożeniowy - wskazanie wiarygodnej drogi do technologii do wdrożenia i wykorzystania rezultatów.

   Integracja z łańcuchami wartości –działania mające na celu zwiększenie szans wejścia do krajowych lub europejskich łańcuchów dostaw.

10. **Świadomi, iż otrzymanie wsparcia to korzyść dla firmy – prosimy o informację, czy po realizacji projektu i w okresie trwałości istnieje konieczność wykazania dostaw dla wojska, branży obronności założonych w projekcie produktów. Zapytanie wynika to z faktu, iż uzyskanie kontraktów wojskowych jest czasochłonne, trudne.**

    Zapisy Regulaminu Wyboru oraz kryteriów przyjętych dla tego działania nie wskazują takich obowiązków. Jednak Wnioskodawca musi wykazać na etapie aplikowania spełnienie kryterium Kwalifikacja produktu według SAFE oraz Zapotrzebowanie i przewidywane wykorzystanie produktu aby wskazać, że produkt wytwarzany w ramach projektu ma wyraźny związek z obronnością lub technologią podwójnego zastosowania.

11. **Zgodnie z dokumentacją naboru załącznik nr 14 – Oświadczenie wnioskodawcy określające wielkość przedsiębiorstwa – jest załącznikiem obligatoryjnym. Instrukcja dotycząca załącznika wskazuje, że w przypadku projektu realizowanego w partnerstwie oświadczenie składają wszyscy partnerzy. W**

związku z powyższym każdy z partnerów zobowiązany jest do przedłożenia przedmiotowego załącznika. Bardzo proszę o wskazanie zasadności wypełnienia tego załącznika przez organizację badawczą która nie posiada statusu przedsiębiorstwa. W pierwszym zdaniu tego oświadczenia jest zapis "Dane te są niezbędne dla określenia statusu przedsiębiorstwa na cele badania sytuacji ekonomicznej oraz reguł wsparcia stanowiącego pomoc publiczną (jeśli dotyczy).”
Czy przy organizacjach badawczych określa się status? Organizacja badawcza jak rozumiem ma możliwość uzyskania 100% dofinansowania, nie posiada statusu przedsiębiorstwa.

Informuję, że zgodnie z dokumentacją dotyczącą naboru załącznik nr 14 „Oświadczenie wnioskodawcy określające wielkość przedsiębiorstwa” ten jest obligatoryjny dla wszystkich partnerów/konsorcjantów projektu, niezależnie od ich statusu, którzy są przedsiębiorstwami. Załącznik ten nie dotyczy natomiast jednostek badawczych, które uczestniczą we wniosku w roli konsorcjantów i będą realizowały swoją cześć projektu w ramach działalności niegospodarczej. Organizacja badawcza określa swój status jako przedsiębiorstwo, i tym samym załącza załącznik nr 14, tylko w przypadku, gdyby projekt realizowała w ramach działalności gospodarczej.

W związku z tym organizacja powinna złożyć załącznik nr 14 z adnotacją „Nie dotyczy”, wraz z krótkim uzasadnieniem braku statusu przedsiębiorstwa.

12. **Czy organizacja badawcza będąca partnerem w projekcie powinna uzupełnić zał. 9 Oświadczenie o prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane/projektu (załącznik obligatoryjny). W wykazie załączników jako obligatoryjny wskazuje się w przypadku Lidera konsorcjum. A co w sytuacji partnera, który jako obligatoryjny składa zał. 10 Dokumenty potwierdzające tytuł prawny do nieruchomości a zał. 9 już nie?**

    Informuję, że obowiązek przedłożenia tego załącznika należy rozpatrywać zgodnie z wykazem załączników określonym w Instrukcji dotyczącej przygotowania i wypełnienia wniosku o dofinansowanie wraz z załącznikami w aplikacji WOD2021.

    Zgodnie z dokumentacją katalog obligatoryjnych załączników dla partnera obejmuje załączniki nr 1, 2, 4, 5, 8, 10 i 14.

    Należy zatem przyjąć, że w przypadku partnera obowiązek udokumentowania prawa do dysponowania nieruchomością realizowany jest poprzez przedłożenie dokumentów wymaganych w ramach załącznika nr 10, bez konieczności składania odrębnego oświadczenia na formularzu stanowiącym załącznik nr 9.

13. **Przedmiotem projektu jest pojazd dla zastosowań obronnych. W ramach eksperymentalnych prac rozwojowych zostanie wykonany prototyp pojazdu, który przejdzie badania balistyczne (ostrzał, odporność na wybuch). Badania te wykonuje się na kompletnym, zmontowanym pojeździe, ponieważ tylko wtedy wyniki są miarodajne. Ocenie podlega zachowanie całej konstrukcji: kadłuba,**

układu jezdnego i inne. Badania na zdemontowanych elementach lub na pojeździe bez zamontowanych podzespołów nie dają wyników pozwalających zweryfikować rozwiązanie. W wyniku badań prototyp zostanie zniszczony, a tym samym nie może być dalej wykorzystywany ani sprzedany.
Wszystkie elementy prototypu są więc w nim zamontowane, bo wymaga tego metodyka badań. Jednocześnie zostają one w całości zużyte w pracach B+R, a prototyp nie pozostaje u beneficjenta jako składnik majątku.
Prosimy o potwierdzenie, czy prawidłowa jest następująca interpretacja:

1) **Koszty materiałów, części i komponentów użytych do wykonania prototypu pojazdu, który w ramach prac B+R zostanie zniszczony w badaniach balistycznych, mogą być rozliczone jako koszty kwalifikowalne w kategorii „materiały, surowce, półprodukty, części, komponenty (…) bezpośrednio wykorzystywane lub zużywane podczas prac B+R" (§ 10 Regulaminu, zał. 5).**
2) **Wyłączenie dotyczące „zakupu elementów służących do budowy prototypu i na stałe zainstalowanych w prototypie" odnosi się do prototypu, który po zakończeniu badań pozostaje u beneficjenta jako składnik majątku, a nie do prototypu zużytego w badaniach niszczących.**

Koszty materiałów, części, podzespołów i komponentów użytych do zmontowania prototypu pojazdu, który w ramach eksperymentalnych prac rozwojowych zostanie zniszczony w badaniach balistycznych (ostrzał, odporność na wybuch), stanowią wydatki kwalifikowalne. Instytucja Pośrednicząca rozstrzygnęła, że *„koszty testów niszczących (zniszczeniowych) oraz zużycia prototypów w projektach badawczo-rozwojowych (B+R) są kwalifikowalne, o ile służą one celom badawczym, testom, walidacji lub uzyskaniu certyfikatów"*. Co więcej, Instytucja wskazała przykładowo, że „jeżeli testy zniszczeniowe są niezbędne do walidacji technologii (np. sprawdzenie odporności balistycznej, wytrzymałości materiałowej na polu walki), koszty te są kwalifikowalne".

Należy zwrócić uwagę, że prototypu we wniosku nie należy kwalifikować jako jeden zbiorczy wydatek inwestycyjny, lecz rozlicza się jego składowe na etapie prac rozwojowych Wydatki bezpośrednio związane z powstaniem, testowaniem i walidacją prototypu przypisuje się zgodnie z § 10 ust. 3 lit. a Regulaminu naboru do następujących kategorii budżetowych:

- Dostawy inne niż środki trwałe. W tej pozycji kwalifikuje się zakup surowców, półproduktów, podzespołów oraz elementów eksploatacyjnych zużywanych do budowy modelu prototypu. Należy pamiętać, że jako materiały można rozliczyć wyłącznie elementy niebędące środkami trwałymi.
- Amortyzacja. Jeżeli do wytworzenia lub przetestowania prototypu wnioskodawca wykorzystuje własną lub nowo nabytą aparaturę i sprzęt badawczy lub oprogramowanie będące środkami trwałymi, kwalifikować można wyłącznie odpisy amortyzacyjne za okres ich faktycznego użycia w projekcie.

- Personel projektu. Wynagrodzenia personelu B+R tj. konstruktorów, programistów i techników bezpośrednio zaangażowanych w projektowanie, montaż, uruchamianie oraz testowanie prototypu.

Wyłączenie wskazane w § 10 ust. 4 Regulaminu („zakup elementów służących do budowy prototypu i na stałe zainstalowanych w prototypie, instalacji pilotażowej lub demonstracyjnej") dotyczy wyłącznie prototypów, które po zakończeniu prac B+R pozostają u beneficjenta niezniszczone jako składnik majątku (środek trwały) bądź będą są przeznaczone do komercyjnego wykorzystania lub sprzedaży.

W związku z powyższym należy rozróżnić:

- Prototyp niezniszczony: Jeżeli beneficjent kupuje element (np. silnik), montuje go w prototypie, a po zakończeniu projektu silnik i pojazd pozostają u beneficjenta w stanie zdanym do użytku jako fizyczny środek trwały lub demonstrator, wydatek na zakup tego silnika jest niekwalifikowalny. (Środki trwałe w B+R kwalifikują się jedynie poprzez odpis amortyzacyjny za czas trwania prac B+R).
- Prototyp zużyty/zniszczony w badaniach: W przypadku badań balistycznych elementy tworzące pojazd ulegają fizycznemu, bezpowrotnemu zniszczeniu i zużyciu w procesie badawczym. Prototyp nie staje się środkiem trwałym beneficjenta ani wyrobem do sprzedaży. Warunek niewbudowywania elementów na stałe odnosi się do zakazu budowania ze środków dotacyjnych środków trwałych zachowujących wartość użytkową po projekcie, a nie do zakazu montażu konstrukcji poddawanej testom niszczącym.

W dokumentacji aplikacyjnej należy zawrzeć jednoznaczne uzasadnienie. W opisie eksperymentalnych prac rozwojowych opisać metodykę badań balistycznych i uzasadnić, że weryfikacja parametrów odporności konstrukcji wymaga zmontowania kompletnego prototypu pojazdu i przeprowadzenia prób niszczących. W dalszej kolejności należy zadeklarować, że w wyniku próby balistycznej (ostrzał/wybuch) prototyp ulegnie całkowitemu i bezpowrotnemu zniszczeniu, nie pozostanie u wnioskodawcy jako środek trwały ani nie zostanie przeznaczony do sprzedaży lub regularnego użytkowania.

14. Czy zawarcie umowy z podmiotem zewnętrznym na przygotowanie wniosku o dofinansowanie oraz poniesienie tego wydatku przed złożeniem wniosku stanowi rozpoczęcie prac w rozumieniu art. 2 pkt 23 rozporządzenia KE nr 651/2014 i może skutkować uznaniem, że projekt nie spełnia efektu zachęty?

Zawarcie umowy na przygotowanie wniosku o dofinansowanie oraz poniesienie wydatków z tym związanych przed złożeniem wniosku nie stanowi rozpoczęcia prac nad projektem w rozumieniu art. 2 pkt 23 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 (GBER) i nie narusza zasady efektu zachęty pod warunkiem, że prace te, zgodnie z Regulaminem wyboru projektów, będą ponoszone w ramach pomocy de minimis.

Zgodnie z art. 2 pkt 23 GBER rozpoczęcie prac oznacza rozpoczęcie robót budowlanych lub pierwsze prawnie wiążące zobowiązanie do zamówienia urządzeń

bądź jakiekolwiek inne zobowiązanie, które sprawia, że inwestycja staje się nieodwracalna. Przepis ten wprost stanowi, że zakup gruntów oraz prace przygotowawcze (takie jak uzyskanie zezwoleń i wykonywanie wstępnych studiów wykonalności, analiz czy przygotowanie dokumentacji) nie są uznawane za rozpoczęcie prac. Działania polegające na opracowaniu wniosku i studium wykonalności mają charakter usług doradczych i prac przygotowawczych.

15. **Czy koszt przygotowania wniosku poniesiony (zafakturowany i zapłacony) przed złożeniem wniosku może zostać uznany za kwalifikowalny w ramach limitu 5%, mimo że data rozpoczęcia realizacji projektu przypada najwcześniej na dzień po złożeniu wniosku? Jeśli tak, w jaki sposób należy ująć ten wydatek we wniosku (okres realizacji projektu, harmonogram zadań, budżet)?**

    Wydatki na przygotowanie dokumentacji niezbędnej do realizacji projektu (w tym wniosku o dofinansowanie) stanowią wyjątek od ogólnej zasady kwalifikowalności wydatków od dnia następującego po złożeniu wniosku, pod warunkiem, że są rozliczane w ramach pomocy de minimis oraz mieszczą się w limicie do 5% wydatków kwalifikowalnych projektu. Zgodnie z Regulaminem wyboru projektów wnioskodawca we wniosku o dofinansowanie określa datę rozpoczęcia i zakończenia realizacji projektu, mając na uwadze, iż okres realizacji projektu jest tożsamy z okresem, w którym poniesione wydatki mogą zostać uznane za kwalifikowalne.

    Sposób ujęcia we wniosku o dofinansowanie:

    Okres realizacji i harmonogram: W harmonogramie zadań należy utworzyć odrębne zadanie (np. „Przygotowanie dokumentacji projektu”). Jako początek okresu kwalifikowalności dla tego konkretnego zadania wskazuje się faktyczną datę rozpoczęcia świadczenia usługi lub poniesienia pierwszego wydatku (np. datę zawarcia umowy / wystawienia faktury). Jednocześnie datę rozpoczęcia realizacji projektu należy również ustalić na dzień, w którym rozpoczęto prace nad dokumentacją (np. data zawarcia umowy z firmą doradczą lub data wystawienia faktury. Natomiast data rozpoczęcia pozostałych zadań musi wypadać najwcześniej dzień po złożeniu wniosku.

    Budżet projektu: Wydatek należy przypisać do kategorii kosztów przygotowawczych, wybierając jako przeznaczenie pomocy pomoc de minimis oraz weryfikując zachowanie wskaźnika 5% w stosunku do całego budżetu projektu.

16. **Czy wybór wykonawcy usługi przygotowania wniosku, dokonany przed złożeniem wniosku, podlega obowiązkowi rozeznania rynku lub zasadzie konkurencyjności zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021–2027?**

    Zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021–2027 (rozdz. 3.2 ust. 2), procedury udzielania zamówień (w tym obowiązek publikacji zapytania w Bazie Konkurencyjności BK2021 oraz formalne rozeznanie rynku) nie mają zastosowania do zamówień wszczętych i zrealizowanych PRZED złożeniem

wniosku o dofinansowanie dla zamówień o wartości mniejszej lub równej 80 000 zł netto nie stosuje się żadnych formalnych procedur. Dopiero gdyby koszt przygotowania wniosku przekraczał 80 000 zł netto, wtedy zaistniałby obowiązek opublikowania zapytania w Bazie Konkurencyjności.

Mimo braku obowiązku stosowania Bazy Konkurencyjności przed złożeniem wniosku, wydatek podlega ocenie eksperckiej pod kątem rynkowości i racjonalności. Wydatek musi zostać dokonany w sposób przejrzysty, racjonalny i efektywny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów. Wnioskodawca powinien zachować w dokumentacji roboczej dowody potwierdzające rynkowy charakter stawki (np. zebrane wstępne oferty, cenniki lub kosztorys).

17. W projekcie realizowanym w konsorcjum: czy koszt przygotowania wniosku może być ujęty wyłącznie w budżecie lidera, czy powinien być przypisany proporcjonalnie do budżetów poszczególnych konsorcjantów, z uwzględnieniem limitu pomocy de minimis każdego z nich?

W projektach realizowanych w konsorcjum koszty przygotowania wniosku o dofinansowanie co do zasady powinny być ujęte wyłącznie w budżecie lidera. Nie ma prawnego obowiązku dzielenia ich proporcjonalnie na wszystkich konsorcjantów. Umowa konsorcjum może jednak przewidywać podział kosztów prac przygotowawczych między konsorcjantami. Dlatego dopuszczalne są dwa rozwiązania, zależne od ustaleń zawartych w umowie konsorcjum:

1) Ujęcie kosztu w całości w budżecie Lidera konsorcjum: Jeśli to Lider zlecił wykonanie dokumentacji dla całego konsorcjum i poniósł ten koszt, wydatek może zostać w całości ujęty w jego budżecie. Wówczas wartość ta stanowi pomoc de minimis wyłącznie dla Lidera i wchodzi do jego limitu pomocy de minimis (do 300 000 EUR w okresie 3 lat).
2) Podział kosztów pomiędzy członków konsorcjum (Lidera i Konsorcjantów): Koszty przygotowania dokumentacji mogą zostać podzielone proporcjonalnie do zaangażowania budżetowego lub zakresu zadań B+R przypisanych poszczególnym partnerom. W takim przypadku każdy konsorcjant ujmuje swoją część prac przygotowawczych w swoim budżecie, a następnie rozlicza przypadającą na niego część faktury w swoim budżecie jako własną pomoc de minimis.

Niezależnie od przyjętego modelu podziału, suma kosztów przygotowania wniosku dla całego konsorcjum nie może przekroczyć 5% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.